

JEROBEAM EN DE TWEE PROFETEN

Inleiding

Israël was als volk bij de uittocht uit Egypte nog maar nauwelijks ‘geboren’, of het gaf zich al over aan afgoderij. Aäron liet zich door het volk vermurwen en maakte een gouden kalf. Hij stelde deze voor als Jehovah, de God Die het volk uit Egypte had uitgeleid. Het volk maakten zich dus een eigen beeld van God. Jeróbeam, de eerste koning van Israël (de 10 stammen), na de splitsing van het rijk in 2- en 10 stammen, deed precies hetzelfde. Hij maakte twee gouden kalveren, plaatste één in Dan in het noorden en de andere in Beth-El, de plaats waar Jakob zijn droom over de ladder naar de hemel kreeg.

Jeróbeam maakte die gouden kalveren om politieke redenen. Door de splitsing van het rijk waren de 10 stammen afgesneden van de tempeldienst in Jeruzalem. Hij was bang dat zijn volk, om toch te kunnen offeren, naar Jeruzalem zou gaan en zich onder het gezag van de koning van Juda (Rehábeam) zou laten stellen, waarbij zij Jeróbeam zouden doden. Vandaar dat hij die twee gouden kalveren liet maken, om zo het volk gelegenheid tot offeren te geven. Ook Jeróbeam stelde die twee gouden kalveren voor aan het volk als de goden die hen uit het land Egypte geleid hadden, precies zoals Aäron toentertijd gedaan had.

Jeróbeam bemoeide zich dus met de godsdienst en stond zelfs te offeren bij het altaar. Toen kwam er een profeet uit Juda, die tegen het altaar begon te profeteren. Jeróbeam was daar uiteraard niet van gediend en riep: ‘Grijp hem!’. Daarbij strekte hij zijn arm uit naar de profeet en zijn hand verdorde. Het altaar werd vaneen gescheurd, zoals de man geprofeteerd had door het woord des HEEREN.

Jeróbeam vroeg de profeet of hij toch alsjeblieft tot God wilde bidden om zijn hand weer te genezen en alzo geschiedde, enzovoort (zie 1 Kon. 12: 25 – 1 Kon. 13: 10)

Wat moet je nu met zo’n verhaal? Het heeft verder geen enkele invloed op de geschiedenis van Israël, laat staan op de wereldgeschiedenis en het voegt verder ook niets toe aan je geloofsleven of wat je daar in de praktijk aan zou hebben. Ook met al je ethiek kom je er niet mee terecht. Je kunt het zonder het te missen zo uit de Bijbel halen, bij wijze van spreken dan natuurlijk.

Je moet het verhaal binnen de context lezen; die is namelijk wel van groot historisch belang. Aan het einde van hoofdstuk 11 wordt de dood van Salomo beschreven en daarna de kwestie van zijn opvolging.

Rehábeam zou zijn opvolger moeten zijn, maar hij schroefde de belastingen zover op, dat alle stammen behalve Juda hem niet als koning bliefden. Het volk had natuurlijk al zolang moeten dokken voor bijvoorbeeld het paleis van Salomo en de tempel. Daarnaast gaf de koning ook nog bakken met geld uit aan cultuur, want hij was een groot cultuurliefhebber. Dat wilden ze niet langer en Rehábeam moest dus de belastingen verlagen, wilde hij koning over heel Israël worden. Hij kreeg drie dagen de tijd om erover na te denken, maar in plaats van aan het volk tegemoet te komen en de belasting te verlagen, verhoogde hij die juist.

Toen waren de Israëlieten er klaar mee en wezen hem af als koning.

Rehábeam was toen alleen nog koning over Juda, maar kreeg de stam van Benjamin toegevoegd, omdat de Heer wilde dat 'Mijn knecht David altijd een lamp voor Mijn aangezicht hebbe in Jeruzalem, de stad, die Ik Mij verkoren heb, om Mijn Naam daar te stellen' (1 Kon. 11: 36).

Intussen was Jeróbeam al door de Heer 'ingeseind' dat hij koning over Israël (de 10 stammen) zou worden. Zo viel het Koninkrijk uiteen in twee koninkrijken, net zoals dat gebeurd is met het koninkrijk der Nederlanden in de 19^e eeuw, waardoor Nederland en België twee verschillende naties werden.

Sinds de scheuring bleef de naam Israël onder de 10 stammen en kregen de overgebleven 2 stammen de naam van Juda. Die twee koninkrijken lagen in de daarop volgende eeuwen voortdurend met elkaar overhoop en streden ook geregeld tegen elkaar. Uiteindelijk werden beide koninkrijken weggevoerd in ballingschap: Israël in -722 naar Assyrië en Juda ruim een eeuw later naar Babel. Sinds Juda in ballingschap gevoerd werd hebben de Joden ook nooit meer een koning uit het huis van Juda op de troon gehad.

Die splitsing in de 2- en de 10 stammen bestaat tot op de dag van vandaag. De Joden zijn de afstammelingen van Juda, Benjamin en een deel van Levi. Uiteindelijk zullen alle 12 stammen weer terug verzameld worden naar het land Kanaän. Dit houdt in dat, hoewel men zegt dat de 10 stammen door hun wegvoering naar Assyrië en daarna verstrooid zijn over de wereld, zij zich toch nog ergens moeten bevinden en ook als zodanig geïdentificeerd moeten kunnen worden. Ze moeten nog ergens zijn.

God heeft in Zijn Woord twee belangrijke beloften gedaan:

1. Israël zou altijd Gods volk blijven;
2. Er zou altijd iemand uit het huis van David op de troon van Israël zitten.

Die beloften zijn nog steeds van kracht, in tegenstelling van wat anderen daar van vinden.

Jeróbeam en zijn afgodendienst

Het rijk was na de dood van Salomo dus in tweeën gescheurd, maar in de wederkomst van Christus zullen die rijken weer verenigd worden onder één Koning (zie Ezech. 37). Onderweg daar naartoe is het wel de geschiedenis van Israël, maar van twee verschillende rijken.

1 Kon. 12: 24 Zo zegt de HEERE: Gij zult niet optrekken, noch strijden tegen uw broederen, de kinderen Israëls; een ieder kere weder tot zijn huis, want deze zaak is van Mij geschied. En zij hoorden het woord des HEEREN, en keerden weder, om weg te trekken naar het woord des HEEREN.

De Heer had het zo geregeld. Nou ja, Hij had het zo geregeld, opdat, mocht het bij het ene huis van Israël fout lopen, Hij altijd nog een ander huis achter de hand had.

25 Jeróbeam nu bouwde Sichem op het gebergte van Efraïm, en woonde daarin, en toog van daar uit, en bouwde Pénúël.

Als er dan geen koning is uit de stam van Juda, dan is de eerstvolgende die ervoor in aanmerking komt iemand uit de stam van Efraïm. Jeróbeam dus (zie 1 Kron. 5: 1, 2).

26 En Jeróbeam zeide in zijn hart: nu zal het koninkrijk weder tot het huis van David keren.

27 Zo dit volk op zal gaan om offeranden te doen in het huis des HEEREN te Jeruzalem, zo zal het hart dezès volks tot hun heer, tot Rehábeam, den koning van Juda, wederkeren; ja, zij zullen mij doden, en tot Rehábeam, den koning van Juda, wederkeren.

28 Daarom hield de koning een raad, en maakte twee gouden kalveren; en hij zeide tot hen: Het is ulieden te veel om op te gaan naar Jeruzalem; zie uw goden, o Israël, die u uit Egypteland opgebracht hebben.

Jeróbeam richt dus een eigen godsdienst in en zei daarbij precies hetzelfde als ooit Aäron zei, toen Mozes op de berg was om de wet in ontvangst te nemen. De God Die Israël uit Egypteland had uitgeleid wordt nu weer in een kalf voorgesteld. Zij maakten zichzelf dus een beeld van God.

Dit Godsbeeld vind je overigens zo ongeveer in elke kerk terug, want de meeste kerken zeggen in hun geloofsbelijdenis: 'Ik geloof in een drie-enig God, terwijl er toch echt maar één God is.

Tegenwoordig doet men z'n uiterste best om die God te doen lijken op Allah, om de drie belangrijkste godsdiensten (christendom, Jodendom en islam) tot één te maken. De Islamieten weten echter wel beter, want zij zeggen: 'Not God, but Allah'.

In Egypte vereerde men de heilige stier, Apis. Toen Israël uit Egypte werd geboren en de woestijn introk, maakten zij zich maar een gouden kalf. Dat gouden kalf is de uitbeelding van alle zelf gemaakte godsdienst. Het is in de eerste plaats een uitbeelding van het Judaïsme en dat Judaïsme is weer de uitbeelding van elke zelfgemaakte godsdienst, want Israël geldt altijd als voorbeeld voor de rest van de wereld (1 Kor. 10: 1 – 13).

- 29 En hij zette het ene te Beth-El, en het andere stelde hij te Dan.
- 30 En deze zaak werd tot zonde; want het volk ging heen tot het ene, tot Dan toe.
- 31 Hij maakte ook een huis der hoogten; en maakte priesteren van de geringsten des volks, die niet waren uit de zonen van Levi.
- 32 En Jeróbeam maakte een feest in de achtste maand, op den vijftienden dag der maand, gelijk het feest, dat in Juda was, en offerde op het altaar; van gelijken deed hij te Beth-El, offerde den kalveren, die hij gemaakt had; hij stelde ook te Beth-El priesteren der hoogten, die hij gemaakt had.

Het had allemaal niets met de godsdienstige instellingen onder de wet van Mozes te maken. Het leek er wel op en was er wel van afgeleid, maar Jeróbeam gaf er een eigen invulling aan. Zo hoorde het feest van Juda, het loofhuttenfeest, een maand eerder gevierd te worden (zie Lev. 23: 24). Datzelfde vind je in het christendom. Men heeft allerlei ritens en dergelijke bedacht, maar het heeft niets met de Bijbel te maken.

- 33 En hij offerde op het altaar, dat hij te Beth-El gemaakt had, op den vijftienden dag der achtste maand, der maand, dewelke hij uit zijn hart verdacht had; zo maakte hij den kinderen Israëls een feest, en offerde op dat altaar, rokende.

Sinds de uitvinding van de romantiek moet alles uit het hart voortkomen, maar uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen (Matth. 15: 19). Het hart is een soort klike. Dingen zijn vaak knap bedacht, maar niet naar Gods wil. Waarheid wordt niet bepaald door gevoelens en evenmin wordt de waarheid door creativiteit uitgevonden. God heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen... (1 Joh. 5: 20).

De profeet uit Juda

1 Kon. 13: 1 En ziet, een man Gods kwam uit Juda, door het woord des HEEREN tot Beth-El; en Jeróbeam stond bij het altaar, om te roken.

Je bent hier dus in het 10-stammenrijk van Israël en dan komt daar een profeet uit Juda. Stel je voor: België is net onafhankelijk geworden. Het volk heeft ergens een koning vandaan gesleept en ter gelegenheid daarvan houden ze een soort van volksfeest. Dan komt daar ineens een Hollander het feestje verstoren. Je kunt je voorstellen hoe die man ontvangen wordt.

Nu komt er dus een profeet uit Juda, net na de onafhankelijkheidsverklaring van de 10 stammen! Die profeet heeft geen naam en daarom noemen we hem maar de profeet uit Juda.

2 En hij riep tegen het altaar, door het woord des HEEREN, en zeide: Altaar, altaar, zo zegt de HEERE: Zie, een zoon zal aan het huis Davids geboren worden, wiens naam zal zijn Josía; die zal op u offeren de priesters der hoogten, die op u roken, en men zal mensenbeenderen op u verbranden.

Hij negeert Jeróbeam gewoon en roept tegen het altaar.

Het huis van David was het buurland waar ze zojuist van afgescheiden waren. Josía, een toekomstige koning van Juda, wordt hier allang van tevoren aangekondigd, 360 jaar voordat deze profetie in vervulling gaat (zie 2 Kon. 23: 15 – 18).

Josía is de Hebreeuwse vorm van de Griekse naam Jezus. Je begrijpt waar deze Josía een type van is.

Er wordt dus een oordeel aangekondigd over deze zelfbedachte godsdienst. Dat oordeel werd inderdaad voltrokken in de dagen van Josía, maar de uiteindelijke vervulling van deze profetie zal voltrokken worden door de echte Josía, namelijk door de Heere Jezus Christus in Zijn wederkomst. Het gaat dus

over een oordeel dat gebracht zal worden over de 10 stammen van Israël en over hun eigengemaakte godsdienst. Daarvoor moet je dus wel weten wie die 10 stammen zijn.

- 3 En hij gaf ten zelfden dage een wonderteken, zeggende: Dit is dat wonderteken, waarvan de HEERE gesproken heeft; ziet, het altaar zal vaneen gescheurd, en de as, die daarop is, afgestort worden.

Hij sprak aanvankelijk tot het altaar. Het gaat over religie, over afgoderij. Ook al gaven ze dat kalf de Naam van Jehovah, Hij was het niet.

Altaar = symbool van religie, dienst aan God.

‘Wij hebben een altaar, waarvan geen macht hebben te eten, die den tabernakel dienen’ (Hebr. 13: 10). Degenen die onder de wet leven kunnen niet van dat altaar eten.

Een oordeel over een altaar is dus een oordeel over de hele godsdienst. In de toekomst zal de Heer een oordeel brengen over Babel, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde (Openb. 17: 5), de bakermat van alle volkeren op aarde en de bakermat van alle religie.

Babel kun je zowel letterlijk als figuurlijk opvatten.

Babel = verwarring, misverstand.

De god van het antichristelijke rijk is Allah; hij zal geoordeeld en vernietigd worden.

- 4 Het geschiedde nu, als de koning het woord van den man Gods hoorde, hetwelk hij tegen het altaar te Beth-El geroepen had, dat Jeróbeam zijn hand van het altaar uitstreckte, zeggende: Grijpt hem! Maar zijn hand, die hij tegen hem uitgestrekt had, verdorde, dat hij ze niet weder tot zich trekken kon.

Dat was de hand waarmee hij bezig was z'n religie te bedrijven. Die hand verslapte niet, maar verdorde: het leven ging eruit.

- 5 En het altaar werd vaneen gescheurd, en de as van het altaar afgestort, naar dat wonderteken, dat de man Gods gegeven had, door het woord des HEEREN.
- 6 Toen antwoordde de koning, en zeide tot den man Gods: Aanbid toch het aangezicht des HEEREN, uws Gods, ernstelijk, en bid voor mij, dat mijn hand weder tot mij kome! Toen bad de man Gods het aangezicht des HEEREN

ernstelijk; en de hand des konings kwam weder tot hem, en werd gelijk te voren.

Zo, die man was snel bekeerd! Politiek kan snel veranderen.

- 7 En de koning sprak tot den man Gods: Kom met mij naar huis, en sterk u, en ik zal u een geschenk geven.

Zo werkt dat in de politiek. Die man moet meteen gepaaid worden.

- 8 Maar de man Gods zeide tot den koning: Al gaaft gij mij de helft van uw huis, zo zou ik niet met u gaan, en ik zou in deze plaats geen brood eten, noch water drinken.
- 9 Want zo heeft mij de HEERE geboden door Zijn woord, zeggende: Gij zult geen brood eten, noch water drinken; en gij zult niet wederkeren door den weg, dien gij gegaan zijt.
- 10 En hij ging door een anderen weg, en keerde niet weder door den weg, door welke hij te Beth-El gekomen was.

Je moet het Oude Testament lezen in het licht van het Nieuwe Testament. Deze profeet uit Juda ging via een andere weg weer terug. Dat deden de wijzen uit het oosten ook. Die andere weg is een omweg. Zo komt God ook via een omweg tot Zijn doel, want toen het Joodse volk struikelde, is door hun val de zaligheid den heidenen geworden (Rom. 11: 11). Zal hun ongelovigheid het geloof (trouw) van God te niet doen? (Rom. 3: 3). Het ongeloof van het Joodse volk heeft God niet in Zijn werk gehinderd. Dat werk ging alleen via een andere weg, via de 10 stammen. De genezing van de verdorde hand uit Matth. 12, Mark. 3 en Luk. 6 is daar een uitbeelding van. Hier gaat de uitgestrekte hand van Jeróbeam voor een bepaalde tijd niet verder via de 10 stammen. Als zijn hand genezen is, gaat het over deze tegenwoordige tijd.

Via het profetische woord weten we dat als Juda tot ongeloof komt, Gods werk via de 10 stammen verder gaat. Juda kwam tot ongeloof, want zij wilden niet dat Deze Koning over hen werd. Zij wezen de Christus af. Sinds die tijd staat de geschiedenis voor Juda stil en zet God Zijn werk voort via de 10 stammen van Israël.

Deze geschiedenis in 1 Kon. 13 speelt zich helemaal af in Beth-El. Beth-EL = huis Gods.

Toen Jakob net de zegen van het eerstgeboorterecht van zijn vader Izak had gekregen, moest hij op de vlucht. De eerste plaats waar hij overnachtte was Luz = omweg; een lus dus.

Door zijn belevenissen die nacht noemde Jakob die plaats vanaf toen Beth-El. Ruim 20 jaar later kwam hij er terug met al zijn bezittingen. Die had hij overigens niet van zijn vader Izak gekregen, maar van de andere tak van de familie, van oom Laban. Jakob richtte toen alsnog een altaar op in Beth-El en daarmee was de omweg afgesloten.

Die omweg is een uitbeelding van onze bedeling. De weg ging niet via de normale Joodse route, maar via een andere weg. In de toekomst, na de opname van de Gemeente, komt er weer een einde aan die omweg en neemt God de route met het Joodse volk weer op, waarbij uiteindelijk beide rijken herenigd zullen worden.

Voor zover Gods plan inhield dat Zijn Koninkrijk op aarde gevestigd zou worden, zou dat gebeuren via Juda. De scepter zou immers van Juda niet wijken, totdat Silo komt (Gen. 49: 10). Die belofte wordt bevestigd aan David en zou vervuld worden aan zijn Zoon. Dat is niet gebeurd, omdat het Joodse volk zich daar niet voor leende. Zij verwierpen Hem, zoals reeds eerder gezegd, als hun Koning. Toen kregen we de vraag uit Rom. 3, namelijk of het geloof van God door het ongeloof van het Joodse volk te niet gedaan zou worden. Het antwoord daarop is klip en klaar: 'Dat zij verre!'. En dus ging de zaligheid naar een ander volk. Het Koninkrijk kwam er wel, maar werd verborgen in de hemel.

Nu is er geen tastelijk Jeruzalem, in de zin van een geopenbaard Koninkrijk. Niettemin hebben de profetieën over de openbaring van het Koninkrijk allemaal uitdrukkelijk betrekking op Juda.

Het Nieuwe Verbond is wis en waarachtig aangebroken en de Koning is gezalfd en Hij is uitermate verhoogd (zie Ps. 2 en Hebr. 1 en 2), maar de openbaring van het Koninkrijk wacht op de bekering van het Joodse volk (einde van de 70^e week van Daniël), wanneer in ieder geval de officiële vertegenwoordiging van het Joodse volk de Naam des Heeren zal aanroepen. Nu de Koning en Zijn Koninkrijk verborgen zijn kennen wij die Koning als onze Hogepriester.

Terwijl de hele zaak van Juda momenteel stilstaat, wordt Gods werk via de andere kant, bij Lo-ammi = niet Mijn volk (de 10 stammen), voortgezet, waardoor Lo-ammi geworden is tot Ammi = Mijn volk. De dorre hand is genezen en het christendom heeft zich gesetteld onder de 10 stammen. De verdorde hand is dus de hand van Izak, Jozef, Efraïm, Jeróbeam, de Saxons enzovoort. Het Joodse volk is in onze dagen Lo-ammi.

De Joden werden geacht het Woord van God bekend te maken, want hun waren de Woorden Gods toebetrouwd (Rom. 3: 2), maar zij deden het niet. Nu is de zaligheid bij de heidenen terechtgekomen (denk aan de verwisseling van de handen van Jakob bij het zegenen van Efraïm en Manasse). Dat zijn de 10 stammen, het andere huis van Israël. Nu is het dus de bedoeling dat de 10 stammen het Evangelie aan in ieder geval de Joden verkondigen. De heidense apostel Paulus predikte het Evangelie aan de Joden. Hij draaide de rollen om, zowel in het begin, als aan het einde van zijn loopbaan. Paulus was weliswaar een Jood uit de stam van Benjamin, maar daar liet hij zich vooral niet op voorstaan. Toen het er echt op aan kwam zei hij zelfs dat hij een Romein was, een heiden dus.

Het bijzondere aan de arm van Jeróbeam is niet dat die verdorde, maar dat hij werd genezen. De afgoderij ging weliswaar door, maar het Evangelie werd volop gepredikt in Europa. Daardoor werd de afgoderij bestreden, hoewel niet uitgeroeid. De 10 stammen stonden open voor het Evangelie en namen de Heer op grote schaal aan. Zij zouden de Heer in hun ballingschap vinden en zo is het ook gebeurd.

De profeet uit Efraïm

1 Kon. 13: 11 Een oud profeet nu woonde te Beth-El; en zijn zoon kwam, en vertelde hem al het werk, dat de man Gods te dien dage te Beth-El gedaan had, met de woorden, die hij tot den koning gesproken had; deze vertelden zij ook hun vader.

Beth-El ligt niet in Juda, maar in het 10-stammenrijk. Vanuit Juda (de man Gods uit Juda) wordt gesproken over de verdorring van het 10-stammenrijk, implicerend dat het verhaal onder Juda gewoon doorgaat.

Een oud profeet. Deze profeet was kennelijk ouder dan de profeet uit Juda, oud hoeft niet alleen in jaren te zijn, maar kan ook met rangorde, met hiërarchie, te maken hebben. Iemand kan de oudste in rang zijn, terwijl hij qua leeftijd jonger dan de rest is.

Het gezag van deze profeet wordt dus hoger aangeslagen dan die van de profeet uit Juda. De rechten van de 10 stammen zijn dan ook ouder en hoger dan van Juda. Het eerstgeboorterecht ligt namelijk bij Jozef, Efraïm en Manasse.

De Joden hebben, zoals gezegd, de Heer verworpen, maar hebben de 10 stammen de Heer ook verworpen, of hebben zij het Evangelie wel verkondigd? Zeker! Het Evangelie is in de eerste eeuw over de hele wereld verkondigd, maar heeft vooral in Europa vrucht gedragen: het gebied waar de

10 stammen naartoe getrokken waren. Sindsdien wordt het Evangelie vanuit Europa en met name uit Engeland over de hele wereld verkondigd.

- 12 En hun vader sprak tot hen: Wat weg is hij getogen? En zijn zonen hadden den weg gezien, welken de man Gods was getogen, die uit Juda gekomen was.

Dat was de omweg.

- 13 Toen zeide hij tot zijn zonen: Zadelt mij den ezel. En zij zadelden hem den ezel, en hij reed daarop.

Waarom staat dat van die ezel er nu weer bij? Het is interessant om alle Schriftplaatsen op te zoeken waar 'ezel' in voorkomt. Denk bijvoorbeeld aan de ezel van Bileam, of de ezels van Saul. Zij waren weg en bij die gelegenheid werd Saul tot koning gezalfd. Of: 'Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland; arm, en rijdende op een ezel, een jong der ezellen' (Zach. 9: 9).

Op een ezel rijden ziet er niet uit! Als het echt wat voor moet stellen, dan rijd je op een paard, een paard der majesteit.

Een ezel weet wat hij dragen kan; krijgt hij teveel te dragen, dan gaat hij ervandoor.

De ezel = een beeld van het gelovig overblijfsel van Israël.

Israël had onder de wet lasten te dragen, een juk dat noch wij, noch onze vaders kunnen dragen (Hand. 15: 10). Daarom gaan we ervandoor en zoeken de vrijheid.

De kerk legt ook allemaal wetten en regels op. Buiten de marge van de kerk zijn er echter altijd mensen geweest die zich daar niets van aantrokken. Zij zochten geen wet, maar waarheid. Van die mensen is de ezel een beeld.

De Messias is het gelovig overblijfsel bij uitstek. Hij Die het Woord is, Die de Waarheid is, komt op een ezel. Hij gaf alles wat Hij in deze wereld had op, maar werd door God uitermate verhoogd.

Het gelovig overblijfsel kwam dus uit Beth-El, uit de 10 stammen.

- 14 En hij toog den man Gods na, en vond hem zittende onder een eik; en hij zeide tot hem: Zijt gij de man Gods, die uit Juda gekomen zijt? En hij zeide: Ik ben het.

De man zat onder een eik. Hij is de voorstelling van het Joodse volk, dat hij vertegenwoordigt.

Eik = elah = de krachtige = hetzelfde woord als voor God.

Toen God een verbond met Abraham sloot, woonde Abraham aan de eikenbossen van Mamre, bij Hebron. Daarvóór al, toen hij net Kanaän vanuit Haran binnenkwam en de Heer hem beloften deed, had hij zich gevestigd bij het eikenbos More bij Sichem.

Bij het eikenbos van Mamre moest Abraham zich besnijden. De eik is daar natuurlijk een uitbeelding van: een deel van de bolster van de eikel ontbreekt. Ons woord voor eikel (van de penis) is daarvan afgeleid.

Het Joodse volk wordt eveneens aangeduid met de term 'de besnijdenis'.

- 15 Toen zeide hij tot hem: Kom met mij naar huis, en eet brood.
- 16 Doch hij zeide: Ik kan niet met u wederkeren, noch met u inkomen; ik zal ook geen brood eten, noch met u water drinken, in deze plaats.
- 17 Want een woord is tot mij *geschied* door het woord des HEEREN: Gij zult aldaar geen brood eten, noch water drinken; gij zult niet wederkeren, gaande door den weg, door welken gij gegaan zijt.

Hij wist het dus wel. De profeet uit Juda werd uitgenodigd door de profeet uit de 10 stammen, maar hij mocht niet met hem meegaan.

- 18 En hij zeide tot hem: Ik ben ook een profeet, gelijk gij, en een engel heeft tot mij gesproken door het woord des HEEREN, zeggende: Breng hem weder met u in uw huis, dat hij brood ete en water drinke. *Doch* hij loog hem.
- 19 En hij keerde met hem wederom, en at brood in zijn huis, en dronk water.

Uiteindelijk ging de man uit Juda mee met de man uit de 10 stammen.

Hij loog hem = niet zozeer liegen, maar meer verleiden, overhalen.

Hij bracht hem af van het pad dat de Heere hem gezegd had.

Op een gegeven moment zegt Paulus dat hij zo spoedig mogelijk naar Jeruzalem wil, omdat hij een belofte gedaan heeft. Maar hij komt bij herhaling een profeet tegen die hem zegt: 'Ga niet, want...', maar hij ging toch. Paulus wist heel goed wat hem zou overkomen en dat is een illustratie van wat de Joden zou overkomen.

Hier vind je aan beide kanten het woord van de Heer, maar beide met een ander doel. Naar de mens gesproken liep het verkeerd af. Denk ook aan de kruistochten: goed bedoeld, maar niets van terechtgekomen.

Je kunt het Evangelie aan de Joden prediken, maar om te denken dat het Joodse volk daardoor tot geloof zal komen... vergeet het maar. Individuen

misschien, want er zijn altijd Joden tot geloof gekomen en toegevoegd aan de Gemeente. Daarmee is het Joodse volk echter niet tot geloof gekomen en dat zal ook niet gebeuren voor het einde van de 70^e week van Daniël.

De profeet uit de 10 stammen zegt: 'Kom bij mij in huis, kom bij mij aan tafel en eet met mij'. Wij zeggen tot een Jood: 'Kom tot geloof en voeg je bij de Gemeente'. De Jood zal antwoorden dat dat niet kan, omdat God een andere bedoeling met hem heeft. Maar de tafel van de Joden staat inmiddels zo vol met drek dat er geen ruimte meer is voor de Heer Zelf (Jes. 28).

Tafel = gemeenschap;

Tafel = gamos (Gr.) = ook maaltijd, bruiloft.

In de Joodse cultuur is geen ruimte voor de Messias. Zij wachten op Hem en als wij zeggen dat Hij er is, dan zeggen zij dat dit niet kan, omdat zij immers op Hem wachten.

De profeet uit de 10 stammen, als beeld van de Gemeente, zegt dus tegen Juda: 'Kom maar bij ons aanzitten aan de tafel des Heeren'. Maar toen het eten klaar stond om opgediend te worden, werd het personeel uitgezonden om de genodigden te roepen. Helaas, iedereen had het te druk.

De maaltijd is de gemeenschap van het Nieuwe Verbond, die lang van tevoren was aangekondigd. Aan hen, de Joden, kwam de belofte toe, maar zij wilden niet. Dus krijg je weer de vraag: 'Zal hun ongelovigheid het geloof van God te niet doen? Dat zij verre'.

Wat gebeurt er dan? Toen werden anderen binnengelaten: armen, verminkten, kreupelen en blinden. De maaltijd was bijzonder geslaagd, maar niet voor de genodigden. Verminkten, kreupelen en blinden zouden genezen worden. De Joden wilden niet en dus ging de zaligheid naar de heidenen. Bij de Joden is de tafel vol; bij ons niet, want bij ons is er vrijheid. Bij ons is de maaltijd gedaan. Wat overblijft is brood en wijn.

Als een Jood tot geloof komt en zich laat verleiden om Christus te accepteren als de Messias, dan krijgt hij deel aan de Gemeente. Niks Messiaanse Jood; gewoon een Christen.

Petrus was ook een christen, maar bij gelegenheid gedroeg hij zich als een Jood. Dat kreeg hij breed uitgemeten van Paulus (zie Gal. 2 vanaf vers 11).

Je gelooft óf dat de Messias al gekomen is, óf dat Hij nog moet komen (eerste komst). Een tussenweg is er niet. Messiaanse Joden zijn dus niet een bepaalde tussencategorie. Zij zijn gewoon gelovigen, christenen, net als jij en ik, verlost van de tradities door de vaders overgeleverd.

Als dus iemand uit Juda uitgenodigd wordt om aan te zitten aan de tafel van de 10 stammen, dan zit hij aan bij de 10 stammen en verliest daarmee zijn

identiteit. Die verliezen wij overigens net zo goed, door aan te zitten aan de tafel des Heeren.

Maar wat is de Joodse identiteit eigenlijk. Zelfs een Jood weet daar geen antwoord op en zo'n vraag brengt ze doorgaans in verlegenheid. Want op grond waarvan is een Jood een Jood? Op grond van een geslachtsregister? Die hebben ze niet. Althans niet één die zover teruggaat dat daaruit te bewijzen is dat ze Jood zijn. En je een Jood voelen is iets anders dan de Joodse identiteit hebben. Ook wij hebben geen Israëlitische identiteit; wij zijn christenen.

- 20 En het geschiedde, als zij aan de tafel zaten, dat het woord des HEEREN geschiedde tot den profeet, die hem had doen wederkeren;
- 21 En hij riep tot den man Gods, die uit Juda gekomen was, zeggende: Zo zegt de HEERE: Daarom dat gij den mond des HEEREN zijt wederspanning geweest, en niet gehouden hebt het gebod, dat u de HEERE, uw God, geboden had,
- 22 Maar zijt wedergekeerd, en brood gegeten en water gedronken ter plaatse, waarvan Hij tot u gesproken had: Gij zult geen brood eten noch water drinken; zo zal uw dood lichaam in uw vaderen graf niet komen.
- 23 En het geschiedde, nadat hij brood gegeten, en nadat hij gedronken had, dat hij hem den ezel zadelde, *te weten voor* den profeet, die hij had doen wederkeren.

De man Gods zou niet meer onder Juda zijn. Hij zou het niet lang meer redden. Als een Jood tot geloof komt, dan zal hij niet als Jood begraven worden. Sterker nog, als een orthodoxe Jood tot geloof komt, dan krijgt de rest van de familie een overlijdensadvertentie en wordt de man voor dood gehouden. Datzelfde gebeurt trouwens ook bij islamieten. Zij gaan vaak nog een stap verder en vermoorden, als ze de kans krijgen, de bekeerde. Hoe dan ook, als je Jood bent en je komt tot geloof, dan kun je maar beter (onder het motto: 'kom ik om, dan kom ik om') je Jood-zijn opgeven en je overgeven aan de Heere Jezus Christus. Je verliest misschien heel veel, maar je krijgt daar heus wat voor terug. Niet ter verbetering van het oude leven, maar ter vervanging van het oude.

Het probleem van de meeste mensen is dat ze van twee walletjes willen eten. Wij zouden echter het oude achter ons laten, opnieuw beginnen en een nieuwe identiteit aannemen. De Heer zegent je oude leven niet, maar zet het aan de kant (zie 2. Kor. 5). Het doet er niet toe wie of wat je was. Je komt met lege handen tot de Heer en Hij zal je handen vullen. Is dat erg? Het is een hele stap om je daaraan over te geven, maar erg? Nee.

God doet al het oude sowieso weg, in fasen. Eén is voor allen gestorven, zo zijn allen gestorven. Maar nu zijn wij een nieuwe mens in Christus Jezus. Dat geldt net zo goed voor een Jood die tot geloof komt. Op deze wijze krijg je deel aan de zegeningen van het Nieuwe Verbond; maar wel eerst even alles van het Oude Verbond loslaten!

De dode profeet, de ezel en de leeuw

In Beth-El verkeerde de Joodse profeet in het huis Gods. Dat is precies de plaats waar je wezen moet.

24 Zo toog hij heen, en een leeuw vond hem op den weg, en doodde hem; en zijn dood lichaam lag geworpen op den weg, en de ezel stond daarbij; ook stond de leeuw bij het dode lichaam.

Een dode profeet, met een ezel en een leeuw daarbij! De Joodse traditie aan de kant en het werk van God uitgebeeld in de ezel en de leeuw.

Ezel = het gelovig overblijfsel;

Leeuw = Christus, uit de stam van Juda (zie Openb. 5, het visioen waarin de hemelse heerlijkheid wordt uitgebeeld, voordat Christus Zich zal openbaren).

Denk ook aan de leeuw bij Simson. Hij doodde een leeuw en later, op weg naar zijn bruiloft, vindt hij de leeuw terug, maar met een honingraat in z'n bek. Simson geeft een raadsel op, met als resultaat dat de bruiloft niet doorgaat.

De dode leeuw produceert honing.

De vrouw van Simson = het ongeloof van het Joodse volk;

De bruiloft ging niet door = het Nieuwe Verbond ging voor het Joodse volk niet door.

De verscheurde leeuw = de kruisiging van de Heere Jezus; 'Wij willen niet dat Deze Koning over ons zij'. Het resultaat daarvan is de honing. De genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden (Joh. 1: 17).

Hier staan de ezel en de leeuw en er gebeurt verder niets; het plaatje staat stil. Aan de ene kant een Koninklijke positie (de leeuw), maar aan de andere kant dienstbaar (de ezel), maar vrij (zie ook Openb. 1: 6). Verlost van het juk van de wet, vrijgemaakt, maar aan de andere kant dienstbaar gemaakt aan Christus.

Hoe dan ook, het lijkt alsof er niets gebeurt, maar in het verborgene gebeurt er natuurlijk van alles, totdat straks in de openbaring van het Koninkrijk alles zal onderworpen zijn aan de Koning.

25 En ziet, er gingen lieden voorbij, en zagen het dode lichaam geworpen op den weg, en den leeuw, staande bij

- het dode lichaam; en zij kwamen en zeiden het in de stad, waarin de oude profeet woonde.
- 26 Als de profeet, die hem van den weg had doen wederkeren, *dit* hoorde, zo zeide hij: Het is de man Gods, die den mond des HEEREN wederspanning is geweest; daarom heeft de HEERE hem den leeuw overgegeven die hem gebroken, en hem gedood heeft, naar het woord des HEEREN, dat Hij tot hem gesproken had.
- 27 Verder sprak hij tot zijn zonen, zeggende: Zadelt mij den ezel. En zij zadelden *hem*.
- 28 Toen toog hij heen, en vond zijn dood lichaam geworpen op den weg, en den ezel, en den leeuw, staande bij het dode lichaam; de leeuw had het dode lichaam niet gegeten, en den ezel niet gebroken.

De oude profeet wordt op de hoogte gesteld van de dood van de profeet uit Juda. Het gaat hier over deze tegenwoordige tijd. Daarin gebeurt geen werk aan Juda. De profeet uit Juda is dood, die uit Efraïm levend.

De profeet uit Juda begraven in het graf van de profeet uit Efraïm

- 29 Toen nam de profeet het dode lichaam van den man Gods op, en legde dat op den ezel, en voerde het wederom; zo kwam de oude profeet in de stad om rouw te bedrijven en hem te begraven.

De profeet uit Juda kreeg een bediening onder de 10 stammen, maar liet daarbij het leven en werd begraven onder de 10 stammen. Zo gebeurde dat aan het begin van onze bedeling.

Paulus beriep zich nooit op zijn Jood-zijn. Als het er echt op aankomt, zegt hij zelfs dat hij een Romein is. Hij was geen Jood meer. Alles wat met zijn Jood-zijn te maken had, hield hij voor schade en drek (Gal. 1).

Het begon allemaal met iets Joods, maar het duurde niet lang of alles wat Joods was, keerde zich tegen het Evangelie. De christenvervolging is uitgevonden door de Joden, waar ze dat zelf niet lukte, schakelden ze de Romeinen in. En wat de Jodenvervolging betreft, normaal gesproken vindt er onder echte christenen geen Jodenvervolging plaats. De Joden zijn wel een arrogant volk en ze worden ook steeds vervolgd. Mensen die zich niet aanpassen lopen altijd de kans vervolgd te worden. Zo is het altijd gegaan. Kerkelijke instituten hebben zich misschien wel met Jodenvervolging beziggehouden, maar ja...

Het eerste werk van de Joodse zendelingen heeft tot gevolg gehad dat de zaligheid bij de heidenen terecht kwam. Zo eindigt het dus: de profeet van de

10 stammen staat bij het lijk van de 2 stammen. Precies andersom als aan het begin van de christelijke geschiedenis.

30 En hij legde zijn dood lichaam in zijn graf; en zij maakten over hem een weeklage: Ach, mijn broeder!

In zijn graf. Natuurlijk is het graf waarin een dode gelegd wordt zijn eigen graf, maar de gedachte is dat de profeet uit Juda gelegd werd in het graf van de profeet uit Efraïm. 'Hij is bij de rijke in zijn graf geweest.' De rijke man was Jozef. De Heer was uit Juda, maar werd in het graf van Jozef (de 10 stammen) gelegd. Jozef van Arimathéa is de personificatie van de 10 stammen.

Waar vind je de Heer hier op aarde? Onder de Angelsaksische volkeren. Als érgens het Woord bewaard wordt, dan is het daar. Als je naar de Heer op zoek bent, dan kom je daar terecht. En als het Evangelie al gebracht is naar Afrika of Indonesië, dan is dat gebeurd vanuit Europa. Dat Woord is ons toebetrouwd. En als er al landen waren waar de vervolgte Joden hun toevlucht vonden, dan was dat toch in Europa.

Zo rond 1900, ten tijde van de grote pogroms in Oost-Europa, stroomden vele duizenden Joden naar het westen en vandaaruit naar Amerika, via Amsterdam en Rotterdam. In afwachting van verscheping naar Amerika werden ze hier opgevangen door... christenen. Toen zijn er ook veel Joden geweest die hier hun Heer en Heiland gevonden hebben.

Hun val is onze rijkdom geworden. Het eerste wat we daarom zouden doen is het Evangelie aan de Joden verkondigen. De Joden vinden dat doorgaans niet leuk, omdat wij Hem kennen Die zij hadden moeten kennen.

Iemand uit de 10 stammen zorgt voor de profeet uit Juda. Wij hebben een God Die toch Zijn werk doet, ondanks al die verwisselingen, zoals bijvoorbeeld uitgebeeld hier in 1 Kon. 13. God bepaalt de ronde; eerst Lo-ammi, maar daarna toch Ammi.

De 10 stammen zijn in -722 het land uitgezet, zijn gaan zwerven en samengekomen in West-Europa. Daar zijn ze massaal tot geloof gekomen, ook en juist op regeringsniveau. God zou een werk doen dat niemand zou geloven.

Wat het natuurlijke Israël betreft...? 'Ach, mijn broeder!' Het zijn die twee broedervolken: Ezau en Jakob, of Efraïm en Manasse.

31 Het geschiedde nu, nadat hij hem begraven had, dat hij sprak tot zijn zonen, zeggende: Als ik zal gestorven zijn, zo begraaft mij in dat graf, waarin de man Gods begraven is, en legt mijn beenderen bij zijn beenderen.

Hij zegt nergens: 'Och, had ik hem maar niet verleid'. Nee, hij wil in hetzelfde graf gelegd worden. In de dood en opstanding vervalt het onderscheid tussen beide volkeren. Zie daarvoor 'het dal der dorre doodsbeenderen' en het vervolg 'de twee houten' in Ezech. 37. De verstrooide beenderen stellen het verstrooide Israël voor. Zij zijn het ganse huis Israëls. Die beenderen zullen weder levend gemaakt worden. In het volgende gedeelte wordt Israël als twee houten voorgesteld. Een vertaling met '(stam)bomen' was mooier geweest. Eén hout stelt de 10 stammen voor en het andere Juda. Zij zullen niet meer twee zijn, maar één. Zij zullen allen één Herder hebben en de Heer is die goede Herder.

Dat gaat over de terug verzameling van niet alleen Juda, maar van alle stammen van Israël. Waren die dan allemaal dood? Ja. De wederkomst van Christus wordt ingeleid door de 70e week van Daniël, die komt na de opname van de Gemeente. Na de opname zijn er dus helemaal geen gelovigen meer op aarde en vervalt de verantwoordelijkheid voor het bewaren van de Woorden Gods door de Gemeente. Dan is de weg vrij om opnieuw het Evangelie te verkondigen.

Er is dan dus geen gelovig Israël meer, behalve dan de twee getuigen. Beide huizen Israëls staan dan terzijde en dus moet er zo snel mogelijk weer een volk zijn dat Gods Woord bewaart. Dit zal ook gebeuren, want na de 70e week zal het Evangelie alsnog aan alle 12 stammen verkondigd worden en zal heel het huis Israëls verzameld worden.

Er is dus één graf waarin ze allebei zullen liggen. In de opstanding, wanneer de Heer hen levend gemaakt heeft, is er geen verschil meer en zijn ze samengevoegd tot één Koninkrijk.

Ezechiël trad overigens op onder de 10 stammen in ballingschap.

- 32 Want de zaak zal gewisselijk geschieden, die hij door het woord des HEEREN uitgeroepen heeft tegen het altaar, dat te Beth-El is, en tegen al de huizen der hoogten, die in de steden van Samaria zijn.

Daarmee is het verhaal rond: wat geprofeteerd is, zal geschieden. De 10 stammen hebben in oudtestamentische tijd de Heer nooit gediend, maar in nieuwtestamentische tijd kwam daar een keer in. Men zoekt óf de waarheid óf de regels, de opgelegde wetten. Zo is het met religie. Waarheid speelt daarin geen rol. Overal waar religie is, is de deur naar het Evangelie dicht. Strenge gelovigen binnen het christendom zijn niet gelovig, maar religieus. Zij laten bij voorkeur de Bijbel dicht en laten zich leiden door regels en traditie. Zij hebben al een geloof, religie, traditie, cultuur. Zij hebben de Bijbel helemaal niet nodig.

Als je de waarheid vindt, dan ben je bedreigend voor elk instituut, want die zijn altijd en alleen maar bezig zichzelf in stand te houden. Dat is ook het probleem van het Joodse volk. Overigens is de Joodse identiteit pas ontstaan in de ballingschap in Babel. De Bijbel heeft daar nooit één goed woord voor overgehad. Die Joodse identiteit is steeds belangrijker voor de Joden geworden, zeker toen zij eenmaal van het Woord van God waren afgesloten. Ook om die reden heeft God een deel van het volk Israël apart gezet, om, als het mis zou gaan met een bepaald deel van Israël, Hij Zijn werk via het andere deel van Israël, via een omweg, kon voortzetten.

En natuurlijk had dat andere deel zijn eigen afgodische godsdiensten, maar ondanks dat zijn zij toch tot geloof gekomen en waren sindsdien de bewaarders van de Woorden Gods, die hun sindsdien zijn toebetrouwd. Zij brachten vervolgens het Evangelie over de hele wereld.

God heeft het Oude Verbond vernietigd om deszelfs zwakheids en onprofijtelijsheids wil (Hebr. 7: 18). Het Oude Verbond was de vijand van Israël (Ef. 2: 15) en ondanks dat blijft het Joodse volk vasthouden aan dat dode ding.

Religie dus en hoe minder religieuze ballast, hoe eerder men tot geloof komt.

Het ene deel liep tegen Ezau op, maar God had nog een ander deel achter de hand. Via Luz, via Jozef, vervolgt God, in het verborgene, toch Zijn werk. Dat werk wordt momenteel vervuld aan ons, de Gemeente van eerstgeborenen. Niet uit eigen verdienste, maar uit geloof en uit genade, dankzij het werk van onze Heere Jezus Christus. Amen.